

Умільці

РУКОТВОРНИЙ СВІТ

Дмитра ШКОЛЯРЧУКА

*Жив би в якихось Заліщиках чи,
може, десь в Терєбовлі,
Ходив би в неділю до церкви,
просвітлений і чепурний.
Слова безсилим бадиллям
не застрявали б у горлі,
Співав би я "ще не вмерла"
і "... нам Україну храни"
І був би я весь вишиваний,
різьблений і інкрустований.*

Мабуть, реальні Заліщики – містечко на Тернопільщині, що постачає всю країну ранніми помідорами – мають небагато спільного з ідеалом, витвореним уявою поета Павла Вольвача. Але як тут не замріятися про чудо-місцину, де належно оцінять твій патріотизм і артистизм, коли вдома ці риси вдачі зустрічають в кращому випадку іронічно-поблажливу посмішку знайомих, а найчастіше – відверте роздратування дружини: "Йшов би ти корові трави накосив замість свого майстрування!"

– А чому я маю кидати цю справу, якщо роблю те, чого інші не вміють? – запитує Дмитро Школярчук, оператор газових котлів Дядьковицької лікарні, до пенсії – вчитель образотворчого мистецтва.

– А якщо чомусь навчаєш інших, треба хоч щось уміти й самому. От і пробував свої сили в різних техниках. Ось на дверцятах цієї шафи я наносив шар чорної фарби, зверху шар білої, а потім вирізав малюнок, виходять чорні лінії на білому фоні. Правда ж, гарно? Подібне до книжної графіки. А це апплікації з соломи. А ті великі настінні композиції – це браковані дошки від столів, на які наклеєні шматочки світлого шпону для меблів.

Не пошкодував доморощений умілець для своїх художніх спроб і хатніх дверей. Скло розмальовано чимось подібним до вітражів, на кожному дерев'яному квадратіку – олійними фарбами зображена якась сценка з українського сільського побуту.

– Ні, сюжет вигадую не сам. Та й навіщо, коли є стільки гарних книжок, звідки можна перемалювати? Наприклад, прочитав я "Історію України" Гната Хоткевича, ілюстровану роботами Галини Севрук. А потім побачив у календарі малюнки цієї ж художниці на тему "Знаки Зодіаку", тільки в неї це для кераміки, а я вирішив вирізьбити на дереві.

Із дванадцяти квадратних пластинок зробив карниз. Дощечки допомагав виготовляти син Руслан. Він тоді в меблевому цеху лідробляв, деревообробні верстати освоїв краще за мене. Ось ці табуретки він зробив. А от як шахи виточував, то дві заготовки мені зіпсував. Бачите, оце вже моя оригінальна ідея – козацькі шахи.

На полиці вишикувались в ряд фігурки, трохи схожі на матр'юшок, сантиметрів 20 висотою і до 7 в діаметрі – замість короля у нас гетьман, ферзь – отаман, тура розписана як вежа Дубенської фортеці. А коня можна було б вирізати, як традиційно у шахах, та хотілось все виконати в одній манері, то передню частину голови доклеював.

І пішаки – лисі голови з оселедцями, червоні та чорні жупани.

А шахівниця, на якій чергуються квадрати світлого і темного шпону, служить столиком для телефону.

– Руслан не хоче зі мною грати, бо частіше програє, хоч він і фізику викладає у Великоомелянській гімназії, і комп'ютерами займається. А дружина з дочкою згадують про мої уміння, тільки коли їм в лікарні чи дитбудинку треба новий стенд чи санбюлетень.

Я висловила припущення, що, може, онук, названий Дмитром, так само, як і дід колись, перейме і ці художні уподобання.

– А це вже не дай, Бог! – злякано відсахнулась бабуся.

Алла ШЕЛЕСТ